

From: "Erlend Olsø" <eolso@hotmail.com>
Sent: Sat, 31 Jan 2026 21:24:51 +0100
To: "Postmottak Orkland" <postmottak@orkland.kommune.no>
Subject: Høringsinnspill skolestruktur

ADVARSEL: Denne e-posten kom fra utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker, åpne vedlegg eller skann QR-kode med mindre du kjenner igjen avsenderen og vet at innholdet er trygt.

Skole og eldreomsorg – to viktige prioriteringer, ikke motsetninger

I debatten om framtidig skolestruktur i Orkland blir det vist til fallende elevtall, kostbar drift av mange skolebygg og reduserte statlige overføringer som argument for å foreslå nedleggelse av flere skoler. I *Plan for framtidig skolestruktur* sier kommunen «Det er forventet at grunnskole objektivt sett trenger 63 millioner kroner mindre innen 2032 som følge av elevtallsreduksjonen». Dette er tall som må tas på alvor. Samtidig er det viktig å anerkjenne at dette tilsvarer et gradvis inntektsfall på noen millioner kroner per år de neste årene, ikke et akutt kutt i skolebudsjettet fra 2026.

Når elevtallet går ned, reduseres også kommunens utgifter til skole. Mindre behov for lærerårsverk og tjenester er en del av det samme bildet. Derfor er det avgjørende at eventuelle forslag om skolenedleggelse bygger på dokumenterte nettoeffekter.

Kostnaden med drift av skolebygg brukes som et argument for å legge ned flere skoler, men i *Spørsmål og svar* dokumentet som kommunen laget i forbindelse med denne prosessen sier kommunen «Utfordringen i forbindelse med skolestruktur, er at det ikke er bygget som er kostnadsdriveren. Det er undervisning som er den store kostnaden...». Er det store besparelser eller er det ikke store besparelser ved å ha færre skolebygg? Når kommunen gir motstridende signaler er det tydelig at det er behov for en grundigere utredning.

Orkland, som mange andre kommuner, får flere eldre. Det gir også økte statlige overføringer gjennom inntektssystemet, som også må hensyntas i totalbildet.

Det er nettopp her debatten av sporer av. Skolebarn og eldre er ikke konkurrenter. Begge grupper har legitime behov, og kommunens viktigste oppgave er å ta vare på begge. Populistiske motsetninger som enkelte politikere bidrar til mellom skole og eldreomsorg bidrar ikke til bedre beslutninger – de forenkler en kompleks virkelighet og svekker tilliten til prosessen.

Starter man i riktig ende? I *Kommunedirektørens notat til handlingsplan med budsjett 2022-2025* rapporterte kommunen at det høye sykefraværet på 9,3 % i 2021 kostet ca 30 millioner i året i direkte netto fraværskostnader, ikke medregnet kostnader til vikar og andre

indirekte kostnader. I 2024 rapporteres det at sykefraværet har økt til 9,4 %, og med økt pris- og lønnsstigning har den faktiske årlige kostnaden sannsynligvis økt til betydelig mer enn 30 millioner.

Med et sykefravær som i mange år har ligget betydelig over landsgjennomsnittet på 7,9 % i kommunesektoren i 2024 ifølge SSB, haster det ikke mer, og er ikke potensialet større, med å ta tak i dette først heller enn å gjøre permanente endringer i skolestrukturen uten grundig utredning?

Før irreversible vedtak fattes bør det foreligge grundige, åpne og etterprøvbare utredninger som viser faktiske konsekvenser av ulike alternativer. Deretter må det, når underlaget foreligger, gjennomføres en grundig høringsprosess med innbyggerinvolvering før permanente vedtak fattes. Dette skylder vi både barna våre, de eldre – og lokalsamfunnene som berøres.

God politikk krever helhet, nøkternhet og vilje til å se hele bildet. Det håper jeg også denne prosessen vil bære preg av.

Mvh. Erlend Olsø